

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΛΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Τρίπολη, Ιούνιος 2018

Άρθρο 1

ΊΔΡΥΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Η Επιτροπή Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου συνίσταται σύμφωνα με το νόμο 4485/2017, άρθρο 47 και απαρτίζεται από τους Κοσμήτορες του ΠΑ.ΠΕΛ. και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας. Ο Αντιπρύτανης προΐσταται της Επιτροπής και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος τον αναπληρώνει ο αρχαιότερος Κοσμήτορας. Η θητεία της Επιτροπής είναι τετραετής.

Σκοπός

Σκοπός της Επιτροπής είναι να επιβλέπει τη χρηστή εφαρμογή των αρχών βιοηθικής και δεοντολογίας όπως ορίζονται με τον παρόντα Κώδικα Δεοντολογίας προκειμένου να εξυπηρετήσει τις δραστηριότητες όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Οι αρχές αυτές θα ισχύουν για όλες τις δραστηριότητες που διεξάγονται στο Ίδρυμα.

Αρμοδιότητες

Η Επιτροπή Δεοντολογίας του ΠΑ.ΠΕΛ παρακολουθεί και εισηγείται σε ζητήματα της αρμοδιότητάς της στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων και συναφών δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Ειδικότερα:

- I.** Παρακολουθεί και εισηγείται στον Πρύτανη για τις προτάσεις που υποβάλουν οι Σχολές του Ιδρύματος στους διαφόρους εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς.
- II.** Μελετά και αποφασίζει για θέματα που διαβιβάζονται σε αυτήν είτε από τα Τμήματα είτε από οποιοδήποτε μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας του Ιδρύματος.
- III.** Διασφαλίζει την τήρηση και εφαρμογή των κανόνων δεοντολογίας εκ μέρους όλων των μελών του Ιδρύματος και διαπιστώνει παραβάσεις των κανόνων δεοντολογίας.
- I.V.** Επιλύει διαφορές και ζητήματα που δημιουργούνται στις Σχολές και στα Τμήματα και αφορούν στην επιστημονική δεοντολογία.
- V.** Ενημερώνει και ευαισθητοποιεί τα μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας σε θέματα ηθικού προβληματισμού που αναφέρονται στην έρευνα και μεριμνά για την επαρκή πληροφόρηση των μελών ΔΕΠ (δημιουργία ιστοσελίδας της επιτροπής).
- VI.** Συντάσσει γενική ετήσια έκθεση ως προς την τήρηση και εφαρμογή ή την ανάγκη αναθεώρησης των κανόνων δεοντολογίας, η οποία υποβάλλεται στον Πρύτανη και κοινοποιείται στη Σύγκλητο του οικείου Ιδρύματος στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους
- VII.** Εξετάζει αυτεπαγγέλτως -ή ύστερα από έγγραφη αναφορά/καταγγελία φοιτητών, μελών Δ.Ε.Π., μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ερευνητών, επισκεπτών διδασκόντων και διοικητικού προσωπικού- θέματα της αρμοδιότητάς της, προκειμένου να διαπιστώσει την παράβαση των κανόνων του κώδικα δεοντολογίας ή διερευνά σχετικά περιστατικά ύστερα από εντολή του Πρύτανη. Αν διαπιστωθεί παράβαση των κανόνων δεοντολογίας ή κατά τη διερεύνηση διαπιστωθεί τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος, αποστέλλει το σχετικό πόρισμα στον Πρύτανη, προκειμένου αυτός να αξιολογήσει το περιστατικό και να αναλάβει τις απαραίτητες νομικές ενέργειες.

Λειτουργία

Η Επιτροπή συνεδριάζει είτε μετά από εισήγηση του Προέδρου είτε κατόπιν απόφασης του Πρύτανη, του Πρυτανικού Συμβουλίου και/ή της Συγκλήτου. Για τη βέλτιστη αξιολόγηση των θεμάτων, επί των οποίων καλείται να κρίνει η επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις απόψεις όλων των ενδιαφερομένων μερών. Δικαιούται επίσης να ζητήσει από τους ερευνητές να προσκομίσουν έγγραφα που κρίνει αναγκαία, όπως και την αυτοπρόσωπη παρουσία τους, εφόσον παρίσταται ανάγκη. Αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών και σε περίπτωση ισοψηφίας η ψήφος του Προέδρου λαμβάνεται διπλή. Οι αποφάσεις της, οι οποίες οφείλουν να είναι αιτιολογημένες, τηρούνται σε αρχείο, γνωστοποιούνται στους ενδιαφερόμενους και διαβιβάζονται στον Πρύτανη. Για τις συνεδριάσεις της επιτροπής τηρούνται πρακτικά που επικυρώνονται από τα μέλη της στην επόμενη συνεδρία.

Άρθρο 2

ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ : ΓΕΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ακαδημαϊκή κοινότητα στο Πανεπιστήμιο συγκροτείται από όλους τους διδάσκοντες, τους φοιτητές, τους ερευνητές και το διοικητικό προσωπικό. Βασική της αποστολή είναι η παραγωγή και ανάπτυξη νέας γνώσης, η διάδοσή της στους νέους επιστήμονες και στην κοινωνία και η κατάκτηση, κατά το δυνατόν, του υψηλότερου επιπέδου εκπαιδευτικής και ερευνητικής αριστείας και άμιλλας.

1. Για την εκπλήρωση της ανωτέρω αποστολής του Πανεπιστημίου απαιτείται ακαδημαϊκό ήθος, το οποίο συνεπάγεται υποχρεώσεις που υπερβαίνουν την αυτονόητη υποχρέωση τήρησης της κείμενης νομοθεσίας.
2. Βασικά χαρακτηριστικά των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στο πλαίσιο εκπλήρωσης της αποστολής του Πανεπιστημίου είναι: Η εντιμότητα, η ακεραιότητα, η αμεροληψία, η διαφάνεια, η φιλαλήθεια, το αίσθημα δικαιοσύνης και αξιοκρατίας, ο αυτοσεβασμός, ο σεβασμός των δικαιωμάτων και της προσωπικότητας των άλλων, το αίσθημα του καθήκοντος και της προσφοράς, η με κάθε τρόπο διαφύλαξη του κύρους της ακαδημαϊκής ιδιότητας και οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό το οποίο μπορεί να συμβάλλει ουσιαστικά στην αύξηση του κύρους του Πανεπιστημίου απέναντι στην κοινωνία.
3. Για τους παραπάνω λόγους θεσπίζονται κανόνες δεοντολογίας για τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Πανεπιστημίου. Αυτοί αποτελούν ένα πλαίσιο κατευθυντήριων γραμμών, απολύτως αναγκαίο και χρήσιμο για τη δράση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, στο οποίο αποτυπώνονται οι αρχές της καθημερινής λειτουργίας του Πανεπιστημίου.
4. Οι κανόνες δεοντολογίας καθιερώνουν πρότυπα ακαδημαϊκών και κοινωνικών συμπεριφορών και αλληλεπιδράσεων μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, αλλά και της ακαδημαϊκής κοινότητας και του εξωτερικού της περιβάλλοντος.
5. Οι κανόνες δεοντολογίας αποτελούν ένα κείμενο αρχών που στόχο έχουν την ευαισθητοποίηση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, για να ενεργούν όλοι τελικά σύμφωνα με τις αρχές του ακαδημαϊκού ήθους και της επιστημονικής σκέψης και έρευνας, κατά τα διεθνή πρότυπα. Οι κανόνες δεοντολογίας δεν αποτελούν εγχειρίδιο ποινικών κυρώσεων, πλην όμως η παραβίασή τους ενδέχεται να ενεργοποιήσει διαδικασίες

επιβολής διοικητικών και πειθαρχικών κυρώσεων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τους ισχύοντες κανονισμούς του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

6. Μέσω των κανόνων δεοντολογίας παρέχεται καθημερινή καθοδήγηση, καθώς και το πλαίσιο, το σύστημα αξιών και αρχών, που προσδιορίζουν τις εσωτερικές και εξωτερικές σχέσεις που αναπτύσσονται καθημερινά στο Πανεπιστήμιο. Ουσιαστικά, μέσω των κανόνων δεοντολογίας δηλώνεται ότι η επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων είναι το ίδιο σημαντική με τη διαδικασία για την επίτευξή τους.
7. Οι κανόνες δεοντολογίας ισχύουν για όλη την ακαδημαϊκή κοινότητα χωρίς καμία εξαίρεση. Επίσης, εφαρμόζονται σε όλες τις δραστηριότητες παραγωγής και προσφοράς έργου του Πανεπιστημίου, είτε αυτό γίνεται στους χώρους εργασίας, εντός των εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου, είτε σε χώρους εκτός αυτού.
8. Οι πάσης φύσεως εξωτερικοί συνεργάτες υπόκεινται και αυτοί στις απαιτήσεις των κανόνων δεοντολογίας, ενώ η απαρέγκλιτη τήρησή τους αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη συνέχιση οποιασδήποτε μορφής συνεργασίας τους με το Ίδρυμα.
9. Κάθε μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας οφείλει να επιδεικνύει ακεραιότητα και να συμμορφώνεται καθημερινά με τις επιταγές των συγκεκριμένων κανόνων δεοντολογίας. Η συνεχής και καθημερινή τήρηση των συγκεκριμένων κανόνων αποδεικνύει την προσήλωση της ακαδημαϊκής κοινότητας σε συγκεκριμένες αρχές και προάγει τα υψηλότερα δυνατά πρότυπα δεοντολογίας. Παράλληλα, οι παρόντες κανόνες αποτελούν σημείο αναφοράς, όταν προκύπτουν συγκεκριμένα ερωτήματα δεοντολογικού χαρακτήρα, κατά τη διάρκεια της καθημερινής προσφοράς έργου από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Άρθρο 3

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ, ΦΟΙΤΗΤΕΣ

ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟ ΠΑ.ΠΕΛ.

1. Το πάσης φύσεως παραγόμενο έργο από το Πανεπιστήμιο προκύπτει με την απαραίτητη προϋπόθεση του σεβασμού στις αρχές και τους κανόνες που διέπουν την επιστήμη, την ακαδημαϊκή ελευθερία, τη φύση και το περιβάλλον, τη βιολογική και πνευματική ακεραιότητα του ανθρώπου, την ανθρωπινή αξιοπρέπεια, την πνευματική ιδιοκτησία και την προστασία των προσωπικών δεδομένων.
2. Κατά τη διάρκεια ανάπτυξης του έργου της ακαδημαϊκής κοινότητας πρέπει να αποφεύγεται οποιουδήποτε τύπου και μορφής διάκριση αυτών που είναι οι αποδέκτες του συγκεκριμένου έργου, με κριτήρια την εθνικότητα, τη φυλή, το χρώμα, την εθνική ή εθνοτική καταγωγή, τις γενεαλογικές καταβολές, τη γλώσσα, την ταυτότητα ή τα χαρακτηριστικά φύλου, τη θρησκεία, την ιδιωτική ζωή, το σεξουαλικό γενετήσιο προσανατολισμό, τυχόν αναπηρία ή χρόνια πάθηση και την οικογενειακή, οικονομική και κοινωνική κατάσταση στην οποία αυτοί βρίσκονται κατά τον χρόνο λήψης του ανωτέρω έργου.
3. Γενικώς θα πρέπει να αποφεύγεται κάθε ενέργεια που συνιστά διάκριση κατά την έννοια της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας, εφόσον σημειώνεται ανεπιθύμητη συμπεριφορά που συνδέεται με ένα από τους λόγους της παραγράφου 2 του άρθρου 3, με σκοπό ή

- αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας προσώπου και τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος,
4. Στον εργασιακό χώρο, όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας οφείλουν να συμπεριφέρονται με τον δέοντα σεβασμό, να μη χρησιμοποιούν κανενός είδους άμεση ή έμμεση διάκριση και να μην ασκούν οποιαδήποτε μορφή παρενόχλησης.
 5. Τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Πανεπιστημίου, καθώς επίσης και οι εξωτερικοί του συνεργάτες, οφείλουν να τηρούν απαρέγκλιτα κατά τη διάρκεια παραγωγής και προσφοράς του έργου τους σε κάθε ενδιαφερόμενο μέρος, αφενός μεν τους παρόντες κανόνες δεοντολογίας του Πανεπιστημίου, αφετέρου δε, συμπληρωματικά, εφόσον αυτός υπάρχει, τον Κώδικα Δεοντολογίας που διέπει τον ειδικότερο επαγγελματικό κλάδο στον οποίον ανήκουν.

Άρθρο 4

ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

1. Οι σχέσεις μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας πρέπει να βασίζονται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη και στην αφοσίωση στην αποστολή που ο καθένας έχει αναλάβει να φέρει σε πέρας. Σε κάθε περίπτωση, το κάθε μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας του Ιδρύματος οφείλει να αντιμετωπίζει τους συναδέλφους του με ευγένεια, σεβασμό και αξιοπρέπεια.
2. Όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Πανεπιστημίου οφείλουν να καταβάλλουν προσπάθεια για τη δημιουργία καλού εργασιακού περιβάλλοντος και επιτυχημένων εργασιακών σχέσεων. Το συγκεκριμένο επίπεδο συνεργασίας μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τη βοήθεια κλίματος εμπιστοσύνης, ανοικτής και ειλικρινούς επικοινωνίας και σεβασμού καθενός για το σύνολο των συναδέλφων του. Γι' αυτό, κάθε συνέργεια μεταξύ συναδέλφων πρέπει να διεξάγεται σε κλίμα αλληλοσεβασμού και συνεργασίας, εντός του οποίου η συμπεριφορά καθενός εργαζομένου διέπεται από τη βασική δέσμευση στη δεοντολογική συμπεριφορά και στην προσήλωση για την εκπλήρωση της αποστολής του Πανεπιστημίου. Τέλος, ο¹ κάθε εργαζόμενος έχει την ευθύνη για τη δημιουργία περιβάλλοντος που προάγει την ομαδική εργασία, τη δημοκρατική λειτουργία, την αξιοκρατία και την προστασία της ατομικής ελευθερίας.
3. Για την εκπλήρωση της αποστολής του Πανεπιστημίου κάθε εργαζόμενος θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις ευθύνες του. Αυτό συνεπάγεται την ύπαρξη ομαδικού πνεύματος των εργαζομένων στο Πανεπιστήμιο, σε κάθε επίπεδο, ούτως ώστε όλοι οι εργαζόμενοι να μπορούν να φέρουν σε πέρας οποιαδήποτε εργασία τους ανατεθεί.
4. Το προσωπικό που εργάζεται στο Πανεπιστήμιο πρέπει να καταβάλλει κάθε προσπάθεια για να διαχωρίσει τις προσωπικές του αντιλήψεις από τα πανεπιστημιακά του καθήκοντα, έτσι ώστε αυτές να μην επηρεάζουν με αρνητικό τρόπο την εκπλήρωση της αποστολής του Πανεπιστημίου ή τη γενικότερη παραγωγή του έργου του.
5. Οι σχέσεις συνεργασίας μεταξύ των εργαζομένων στο Πανεπιστήμιο πρέπει να προάγουν τη χρηστή παραγωγή έργου. Όλοι οι εργαζόμενοι οφείλουν να εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους με τιμότητα, αμεροληψία, ακεραιότητα και με τον δέοντα σεβασμό προς τους συναδέλφους τους.

¹ Σε όλο το κείμενο όπου αναφέρεται το αρσενικό (ερευνητής, εργαζόμενος, φοιτητής, κλπ) θα εννοείται και η αντίστοιχη χρήση του θηλυκού (πχ. ερευνήτρια, εργαζόμενη, φοιτήτρια, κλπ) καθώς και το αντίστροφο εκτός και αν υπάρχει σαφής διαφοροποίηση.

6. Η εκ μέρους του προσωπικού εργασιακή παρενόχληση των συναδέλφων τους, όπως αυτή ορίζεται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και η με οποιονδήποτε τρόπο εκμετάλλευση της ιδιότητάς τους, ιδίως δε της βαθμίδας στην οποία ανήκουν ή του θεσμικού τους ρόλου, προκειμένου να υποχρεώσουν άλλα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας σε συγκεκριμένη πράξη, παράλειψη, κρίση ή ψήφο, συνιστούν σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα.
7. Το προσωπικό οφείλει να συμμετέχει ανελλιπώς στα συλλογικά όργανα του Πανεπιστημίου, όταν και όπως ο Νόμος ορίζει. Οφείλει, επίσης, να μην αρνείται αδικαιολόγητα τη συμμετοχή του σε κατά περίπτωση συνιστώμενες επιτροπές. Οφείλει, επίσης, να συνεργάζεται με τις Ομάδες Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) των Τμημάτων και τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Ιδρύματος και να φροντίζει ώστε να συμπληρώνονται ανελλιπώς τα δελτία αξιολόγησης διδασκόντων και μαθημάτων.
8. Οι καθηγητές και όλες οι κατηγορίες διδασκόντων οφείλουν σε όλους τους φοιτητές και φοιτήτριες ίσο σεβασμό και μέριμνα, ανεξάρτητα από το φύλο τους, την εθνική τους προέλευση, τις θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις τους. Ειδικότερα, οι διδάσκοντες οφείλουν να διαθέτουν επαρκή χρόνο, προκειμένου να καθοδηγούν ακόμα και σε ατομική βάση τους φοιτητές τους, με γνώμονα το συμφέρον των τελευταίων και την επιστημονική και ακαδημαϊκή τους εξέλιξη.
9. Δεν επιτρέπεται η με οποιοδήποτε τρόπο χρησιμοποίηση φοιτητών σε έργα άσχετα προς τα πανεπιστημιακά τους καθήκοντα, ιδίως δε για σκοπούς προσπορισμού οποιασδήποτε ωφέλειας εκ μέρους των διδασκόντων. .
10. Οι διδάσκοντες οφείλουν να συμπεριφέρονται προς το διοικητικό προσωπικό του Πανεπιστημίου με τον πρέποντα σεβασμό. Ειδικότερα, οφείλουν να μη θίγουν την αξιοπρέπεια των υπαλλήλων που ανήκουν στο διοικητικό προσωπικό, να μην απαιτούν από αυτούς την εκτέλεση εργασιών που κείνται πέραν των αρμοδιοτήτων τους, ούτε να απαιτούν από αυτούς την κατά προτεραιότητα ικανοποίηση προσωπικών τους αιτημάτων προς βλάβη της ομαλής λειτουργίας του Πανεπιστημίου.
11. Το προσωπικό οφείλει, κατά την εκτός Πανεπιστημίου δημόσια ζωή του, να μη χρησιμοποιεί την πανεπιστημιακή ιδιότητά του κατά τρόπο ο οποίος μπορεί δυνητικά να εκθέσει το Πανεπιστήμιο ή προκειμένου να αποσπάσει οφέλη πάσης φύσεως για λόγους που δεν σχετίζονται με τις επιστημονικές του δεξιότητες.
12. Όλα τα μέλη του οφείλουν κατά τις τοποθετήσεις τους να μην προσβάλλουν το κύρος της ακαδημαϊκής κοινότητας και του Ιδρύματος.
13. Τα μέλη του Ιδρύματος θα πρέπει να αποφεύγουν κάθε οικειοποίηση πνευματικού έργου φοιτητών (π.χ. δημοσιεύσεις που προκύπτουν από διδακτορικές διατριβές και μεταπτυχιακές εργασίες, σε περιοδικά ή σε συνέδρια) για δημοσιεύσεις καθηγητών και γενικότερα προσπορισμό ιδίου οφέλους. Η συμμετοχή φοιτητών σε ερευνητικά προγράμματα κάθε τύπου, χρηματοδοτούμενα ή μη, θα καθορίζεται εγγράφως και θα αναφέρεται ρητά στις δραστηριότητες του προγράμματος.
14. Τα μέλη του Ιδρύματος θα πρέπει να μη δείχνουν την παραμικρή ανοχή σε ζητήματα λογοκλοπής εκ μέρους των καθηγητών και όλων των κατηγοριών διδασκόντων και ερευνητών στις εργασίες φοιτητών και συναδέλφων τους, καθώς και αντιγραφής κατά τις εξετάσεις φοιτητών.

Τα μέλη του διδακτικού προσωπικού του Πανεπιστημίου, εκτός από τις γενικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από τον υπαλληλικό κώδικα και τους Κώδικες στους οποίους υπάγονται ως εκ της επαγγελματικής τους ιδιότητας, οφείλουν:

1. Να τηρούν τους νόμους του Κράτους και τους Κανονισμούς του Πανεπιστημίου.
2. Να προστατεύουν και να προάγουν το κύρος του Ιδρύματος που υπηρετούν.
3. Να απέχουν από οποιαδήποτε πράξη η οποία συνιστά εκμετάλλευση της θέσεως τους έναντι φοιτητών και των νεότερων μελών του διδακτικού προσωπικού.
4. Να δρουν με βάση την επιστημονική ελευθερία και ανεξαρτησία, την ελευθερία της συνειδήσεώς τους και με αξιοκρατικά κριτήρια.
5. Να χρησιμοποιούν τον ακριβή τους τίτλο και το όνομα του Ιδρύματος, Σχολής και Τμήματος στα οποία υπηρετούν.
6. Να τηρούν με συνέπεια τις διδακτικές τους υποχρεώσεις και να μην προβαίνουν σε ανάθεση αυτών σε τρίτα πρόσωπα εκτός από τις περιπτώσεις που έχει γίνει πρόσκληση κατόπιν σχετικής εγκρίσεως από τη Συνελευση του Τμήματος. .

Άρθρο 5

ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

1. Όπως ακριβώς ισχύουν οι αρχές που διατυπώθηκαν στο αμέσως προηγούμενο άρθρο για τις σχέσεις των καθηγητών, οι ίδιες ακριβώς αρχές ισχύουν και για τη συμπεριφορά των φοιτητών του Πανεπιστημίου τόσο προς τους συμφοιτητές τους, όσο και προς τα λοιπά μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας. Η φοιτητική ιδιότητα αποκτάται με την εγγραφή σε προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό πρόγραμμα (α΄ και β΄ κύκλου) Σπουδών. Σε κάθε περίπτωση, οι φοιτητές οφείλουν να συμπεριφέρονται στους συμφοιτητές τους και τα λοιπά μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας με τον προσήκοντα σεβασμό, ενώ θα πρέπει να τους αντιμετωπίζουν με τη δέουσα αξιοπρέπεια.
2. Βασικός κανόνας δεοντολογίας για τους φοιτητές αποτελεί η αποφυγή της λογοκλοπής κατά τη διαδικασία εκπόνησης των διαφόρων εργασιών που τους ανατίθενται από τους διδάσκοντες κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Η λογοκλοπή απάδει πλήρως από τις αρχές της ακαδημαϊκής δεοντολογίας, ενώ μπορεί να εμπεριέχει και παραβίαση της κείμενης νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας.
3. Απαγορεύεται ρητά: α) η χρήση των πνευματικών δημιουργημάτων τρίτων και η εμφάνισή τους από τους φοιτητές ως δικών τους, στην περίπτωση που θα πρέπει να εκπληρώσουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις στο πλαίσιο είτε της διδακτικής, είτε της ερευνητικής διαδικασίας β) η παρουσίαση εργασιών που έχουν εκπονηθεί συνεργατικά με άλλους

φοιτητές, ως δημιούργημα ατομικό γ) η υποβολή μέρους ή συνόλου εργασίας που ενώ έχει εκπονηθεί για την εκπλήρωση συγκεκριμένων διδακτικών ή ερευνητικών απαιτήσεων κατά το παρελθόν, επανυποβάλλεται για την εκπλήρωση άλλων ή νέων διδακτικών ή ερευνητικών απαιτήσεων. Η παραβίαση των παραπάνω συνεπάγεται σοβαρές πειθαρχικές ποινές για τους φοιτητές που υποπίπτουν στα συγκεκριμένα παραπτώματα.

4. Απαγορεύεται ρητά και διώκεται πειθαρχικά και ποινικά η πλαστοπροσωπία σε διαδικασία εκπλήρωσης συγκεκριμένης εξεταστικής δοκιμασίας, που έχει ορισθεί στο πλαίσιο είτε διδακτικής είτε ερευνητικής διαδικασίας, και αναφέρεται στην αξιολόγηση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των φοιτητών.
5. Κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε εξεταστικής διαδικασίας απαγορεύεται ρητά η κάθε μορφής αντιγραφή, η συνεργασία με τρίτα πρόσωπα και η χρήση κάθε είδους βοηθημάτων, σημειώσεων και ηλεκτρονικών μέσων. Η χρήση βοηθημάτων και σημειώσεων επιτρέπεται μόνον όταν ο έχων την ευθύνη της εξεταστικής διαδικασίας το επιτρέπει.
6. Οι φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να ακολουθούν τη διδακτική και την εξεταστική διαδικασία, σύμφωνα με τον Οργανισμό του Πανεπιστημίου, το πρόγραμμα σπουδών και τους εσωτερικούς κανονισμούς των επιμέρους Τμημάτων και λοιπών δομών του ΠΑ. ΠΕΛ.
7. Οι φοιτητές είναι υποχρεωμένοι κατά τη διάρκεια υλοποίησης οποιασδήποτε εξεταστικής διαδικασίας να επιδεικνύουν τη φοιτητική τους ταυτότητα ή άλλο έγκυρο δημόσιο έγγραφο, μέσω του οποίου αποδεικνύεται η ιδιότητά τους είτε στον υπεύθυνο της εξεταστικής διαδικασίας είτε σε πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από αυτόν για τη διεκπεραίωσή της.
8. Η εκχώρηση προσωπικού κωδικού φοιτητή ή η καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση του δικαιώματος για την αξιολόγηση μαθημάτων/διδασκόντων σε τρίτο πρόσωπο απαγορεύεται ρητά.
9. Οι φοιτητές οφείλουν να συμμορφώνονται με τη διεξαγωγή διαδικασιών αξιολόγησής τους (εξετάσεις, εργασίες κ.λπ.), με κανόνες που διασφαλίζουν ισότητα και διαφάνεια.
10. Οι φοιτητές οφείλουν να τηρούν τις τυπικές και ουσιαστικές υποχρεώσεις τους, να συμμετέχουν στα μαθήματα και τις δραστηριότητες του Τμήματος και του Πανεπιστημίου, να ενημερώνονται συστηματικά για το μάθημα και τις σπουδές τους μέσω έντυπων και ηλεκτρονικών ανακοινώσεων και να συμμετέχουν με ειλικρίνεια και ανιδιοτέλεια στις αξιολογήσεις των μαθημάτων.
11. Οι φοιτητές μπορούν να απευθύνουν αιτήματα ή ενστάσεις που αφορούν τις σπουδές τους, συλλογικά ή μεμονωμένα, στον Πρόεδρο και στη Συνέλευση του Τμήματος και στον Κοσμήτορα της Σχολής. Για παραβιάσεις κανόνων δεοντολογίας και ποιότητας σπουδών μπορούν να απευθύνονται στον Συνήγορο του Φοιτητή και στον αρμόδιο Αντιπρύτανη.
12. Οι φοιτητές οφείλουν να σέβονται τα κτήρια και τις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου και να τηρούν τους κανόνες ασφαλείας.
13. Οι φοιτητές δικαιούνται να συναντούν για φοιτητικά θέματα τους διδάσκοντες στις ορισμένες ώρες ακροάσεων.

14. Οι φοιτητές δικαιούνται να ζητούν επίδειξη του γραπτού τους και παροχή εξηγήσεων για τη βαθμολογία τους, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό και το πρόγραμμα του κάθε Τμήματος.
15. Οι φοιτητές δικαιούνται να αναφέρονται στις διοικητικές υπηρεσίες των Τμημάτων και του Πανεπιστημίου κατά το πρόγραμμα που έχει ανακοινωθεί, ασκώντας κάθε δικαίωμα που παρέχει ο νόμος, θεωρούμενοι ενήλικες για τις σχέσεις τους με το Πανεπιστήμιο.
16. Οι φοιτητές καλούνται να αξιολογούν κατά περιοδικά διαστήματα, τόσο τους διδάσκοντες, όσο και τις δομές του Πανεπιστημίου με σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου σπουδών.

Άρθρο 6

ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ

1. Οι κανόνες δεοντολογίας για την έρευνα εφαρμόζονται σε όλες τις ερευνητικές και αναπτυξιακές δραστηριότητες που διεξάγονται υπό την ευθύνη ή με συμμετοχή του επιστημονικού προσωπικού του Πανεπιστημίου, στους χώρους του ή εκτός αυτών, με ή χωρίς χρηματοδότηση. Ως Ερευνητές θεωρούνται μέλη ΔΕΠ, Μέλη ΕΕΠ – ΕΔΙΠ - ΕΤΕΠ, Ομότιμοι Καθηγητές, εφόσον συμμετέχουν κατά το πρόγραμμα της Σχολής στην εκπαιδευτική διαδικασία, μεταδιδακτορικούς ερευνητές, διδάκτορες και υποψήφιοι διδάκτορες, κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου ή φοιτητές Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων ως και κάτοχοι Πτυχίου Πανεπιστημίου ή άλλου ισότιμου Ιδρύματος ημεδαπής ή αλλοδαπής, που έχουν επίσημη σχέση με το εκτελούμενο Πρόγραμμα. Οι κανόνες δεοντολογίας για την έρευνα εφαρμόζονται και στις δραστηριότητες παροχής εξειδικευμένων ερευνητικών υπηρεσιών, προγραμμάτων κατάρτισης ή άλλων επιστημονικών εφαρμογών που διαχειρίζεται η Διεύθυνση Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας και το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης.
2. Η έρευνα πρέπει να διεξάγεται με σεβασμό στην επιστημονική αλήθεια, στην ακαδημαϊκή ελευθερία, στη ζωή, στη φύση και στο περιβάλλον, στη βιολογική και πνευματική ακεραιότητα του ανθρώπου, στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, στην πνευματική ιδιοκτησία και στα προσωπικά δεδομένα (λαμβάνοντας υπόψη και την πολιτική προστασίας του Ιδρύματος). Κατά τη διάρκεια υλοποίησης της έρευνας πρέπει να λαμβάνεται συγκατάθεση κατόπιν ενημέρωσης από όλους τους συμμετέχοντες στη μελέτη, οι οποίοι διατηρούν το δικαίωμα της ελεύθερης ανάκλησης της συγκατάθεσής τους. Ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για το σκοπό της επιστημονικής έρευνας ρυθμίζονται στο εκάστοτε ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, καθώς και στην Πολιτική Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων του Πανεπιστημίου. Επίσης, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της έρευνας πρέπει να αποφεύγεται κάθε δυσμενής διάκριση, κατά την έννοια της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας, με κριτήρια την εθνικότητα, τη φυλή, το χρώμα, την εθνική ή εθνοτική καταγωγή, τις γενεαλογικές καταβολές, τη γλώσσα, την ταυτότητα ή τα χαρακτηριστικά φύλου, τη θρησκεία, την ιδιωτική ζωή, το σεξουαλικό γενετήσιο προσανατολισμό, τυχόν αναπηρία ή χρόνια πάθηση και την οικογενειακή, οικονομική και κοινωνική κατάσταση.
3. Οι ερευνητές οφείλουν να συμμορφώνονται με την ισχύουσα νομοθεσία, και να ενημερώνονται για τις κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την έρευνα. Επίσης να δεσμεύονται για την τήρηση των γενικών αρχών που αφορούν την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων, την ισότητα, την προστασία της δημόσιας υγείας, την προστασία του παιδιού και των ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων, καθώς και για την προστασία της βιοποικιλότητας. Έχουν υποχρέωση αμοιβαίου σεβασμού, εχεμύθειας και δικαίωμα ίσης μεταχείρισης. Επίσης, έχουν προσωπική ευθύνη για τις πράξεις ή

παραλήψεις τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τις διεθνείς διακηρύξεις για τη βιοηθική και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Τέλος, οι παλαιότεροι ερευνητές οφείλουν να μούν τους νεώτερους στην επιστημονική σκέψη, τη μεθοδολογία και το ερευνητικό ήθος, προσβλέποντας αποκλειστικά και μόνον στην πρόοδο της ερευνητικής δραστηριότητας.

4. Οι ερευνητές οφείλουν να τηρούν, κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, τους γενικούς και ειδικούς κανόνες ασφαλείας σε όλους τους χώρους του ΠΑ. ΠΕΛ., τις αρχές της χρηστής, διαφανούς και αποτελεσματικής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και την επαγγελματική δεοντολογία του επαγγελματικού κλάδου στον οποίο ανήκουν. Παράλληλα, απολαμβάνουν τη συνταγματικά κατοχυρωμένη ελευθερία της έρευνας. Όμως, οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να την προασπίζουν από οποιεσδήποτε εξωτερικές πολιτικές, ιδεολογικές ή άλλες πιέσεις και παρεμβάσεις. Επίσης, οι ερευνητές οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία και επιβαλλόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία επιστημονικά μέτρα για την προστασία της υγείας των εργαζομένων στα προγράμματα από ατυχήματα ή άλλες παρενέργειες που μπορεί να προκύψουν κάτω από τις ιδιαίτερες συνθήκες της έρευνας
5. Κατά την ανάληψη, τη διεξαγωγή και τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της έρευνας, οι ερευνητές οφείλουν να εξασφαλίζουν ότι: α) έχουν ληφθεί οι απαραίτητες και απαιτούμενες άδειες για την υλοποίηση της συγκεκριμένης έρευνας από τους αρμόδιους κάθε φορά φορείς β) δεν υφίσταται ή δεν πρόκειται να προκύψει κατά τη διεξαγωγή της έρευνας οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων, η οποία θα απαγόρευε ή θα δυσχέραινε τη διεξαγωγή της έρευνας κατά τρόπο αντικειμενικό και επιστημονικά αδιάβλητο γ) τηρούνται τυχόν ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις που εφαρμόζονται στο συγκεκριμένο είδος έρευνας, όπως π.χ. για την περίπτωση των κοινωνικών ερευνών που αφορούν ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, για την περίπτωση των βιολογικών επιστημών στο πλαίσιο των οποίων εκπονούνται κλινικές έρευνες, για την περίπτωση διαχείρισης επικίνδυνων ουσιών και αποβλήτων κ.ο.κ. δ) δεν παραβιάζονται σε καμία περίπτωση διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας που αναφέρονται και αφορούν την προστασία προσωπικών δεδομένων και ε) δεν παραβιάζεται επίσης σε καμία περίπτωση η προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας.
6. Οι ερευνητές, για την αντιμετώπιση οποιουδήποτε από τα ανωτέρω πέντε (5) ζητήματα, υποχρεούνται να απευθύνονται στην Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου ούτως ώστε να λάβουν τις κατάλληλες συμβουλές χειρισμού ενός εκάστου εκ των παραπάνω ζητημάτων. Εφόσον αυτό γίνει, οι ερευνητές υποχρεούνται στην τήρηση του σχετικού αρχείου αλληλογραφίας για την αποφυγή μελλοντικών ανεπιθύμητων καταστάσεων.
7. Οι ερευνητές δεν πρέπει να επαναλαμβάνουν προηγούμενες έρευνες άλλων, παρά μόνο αν δικαιολογείται επιστημονικά η επανάληψη και πάντοτε με αναφορά στα έργα και στους ερευνητές ή συγγραφείς που επικαλούνται. Η λογοκλοπή και η ιδιοποίηση ξένων επιτευγμάτων απαγορεύονται ρητά. Οφείλουν επίσης, να ενεργούν με τρόπο που να ανταποκρίνεται στις επιταγές της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και των εφευρέσεων που είναι κατοχυρωμένες με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.
8. Οι ερευνητές υποχρεούνται να δημοσιοποιούν την πηγή ή τις πηγές χρηματοδότησης της έρευνάς τους. Δεν επιτρέπεται στη σύναψη συμφωνίας για τη χρηματοδότηση ενός ερευνητικού έργου να συμπεριλαμβάνονται όροι οι οποίοι θέτουν σαφώς σε κίνδυνο την ελευθερία τους κατά το σχεδιασμό, τη διεξαγωγή ή τη δημοσίευση της έρευνάς τους. Επίσης, κατά τη σύναψη συμφωνίας χρηματοδότησης, οι ερευνητές δεν πρέπει να δέχονται όρους που διακυβεύουν την ελευθερία τους, το κύρος και τα συμφέροντα του Πανεπιστημίου κατά το σχεδιασμό, τη διεξαγωγή και τη δημοσίευση της έρευνάς τους.

9. Οι ερευνητές υποχρεούνται να αναφέρουν σε κάθε δημοσίευση τον φορέα που υπηρετούν με τον πλήρη ελληνικό και ξενόγλωσσο τίτλο του ΠΑ. ΠΕΛ. Ειδικότερα για τις Σχολές ή τα Τμήματα μπορούν να χρησιμοποιούνται και οι αντίστοιχοι όροι π.χ. Σχολή Καλών Τεχνών, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου - University of the Peloponnese, School of Arts, Department of Theatre Studies.
10. Ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή ενός ερευνητικού προγράμματος οφείλουν να ακολουθούν τους κανόνες της επιστημονικής τεκμηρίωσης. Απαγορεύεται ρητά η κατασκευή ή η παραποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων. Οι ερευνητές οφείλουν να τηρούν πλήρη αρχεία για την εξέλιξη και τα αποτελέσματα του ερευνητικού προγράμματος, ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος, με ταυτόχρονη σε κάθε περίπτωση διασφάλιση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας
11. Οι υπεύθυνοι των ερευνητικών προγραμμάτων πρέπει να ενημερώνουν συνοπτικά, αλλά με ειλικρίνεια και επάρκεια, τους πολίτες, που πρόκειται να λάβουν μέρος σε αυτά, για τους στόχους του προγράμματος. Όταν για τη διεξαγωγή της έρευνας απαιτείται συναίνεση του πολίτη που συμμετέχει, η ενημέρωση πρέπει να είναι πλήρης και θα πρέπει να τηρείται αρχείο με ενυπόγραφες δηλώσεις συναίνεσης σε συμμετοχή. Πρέπει επίσης να ενημερώνουν όσους επηρεάζονται άμεσα από τη διεξαγωγή της, ακόμα κι αν δεν μετέχουν σε αυτή. Σε κάθε περίπτωση οι υπεύθυνοι των ερευνητικών προγραμμάτων οφείλουν να τηρούν τη νομοθεσία για την πολιτική προστασίας των προσωπικών δεδομένων αλλά και την αντίστοιχη πολιτική του Ιδρύματος.
12. Η συνεργασία καθηγητών και άλλων κατηγοριών διδασκόντων και προσωπικού σε ερευνητικά έργα δεν πρέπει να επηρεάζει την άσκηση των βασικών διδακτικών και διοικητικών καθηκόντων τους στο Πανεπιστήμιο ούτε τη διατύπωση αντικειμενικών επιστημονικών κρίσεων σε συλλογικά όργανα, αξιολογήσεις και κρίσεις εξέλιξης.
13. Απαραίτητη προϋπόθεση χρήσης εγκαταστάσεων του ΠΑ. ΠΕΛ. είναι ο επιστημονικός υπεύθυνος να είναι μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας του ΠΑ. ΠΕΛ. σύμφωνα με τις εκάστοτε ρυθμίσεις του νόμου, περιλαμβανομένων των ομοτίμων καθηγητών, εφόσον μετέχουν κατά το πρόγραμμα της Σχολής στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ωστόσο η διεξαγωγή των ερευνών δεν πρέπει να παρακωλύει τις εκπαιδευτικές και λοιπές διαδικασίες και λειτουργίες που λαμβάνουν χώρα στους χώρους του Πανεπιστημίου. Εάν η έρευνα διεξάγεται σε χώρους εκτός ΠΑ. ΠΕΛ. από μέλη ΔΕΠ, οι εγκαταστάσεις πρέπει να είναι κατάλληλες και εί δυνατόν πιστοποιημένες. Οι ερευνητές οφείλουν κατά την εκτέλεση προγραμμάτων που απαιτούν την συνεργασία άλλων Πανεπιστημίων ή Ιδρυμάτων να σέβονται τις θεσμοθετημένες αρχές Δεοντολογίας και Βιοηθικής όλων των συμπραττομένων φορέων.
14. Όταν γίνει έκδοση μέρους ή/και του συνόλου των αποτελεσμάτων του ερευνητικού έργου, είναι υποχρεωτικό να αναγράφεται παντού το όνομα του Πανεπιστημίου, αφού εντός των εγκαταστάσεων αυτού υλοποιήθηκε το συγκεκριμένο ερευνητικό έργο.
15. Τα σοβαρά αδικήματα παραβίασης των διατάξεων του παρόντος Κώδικα από τους συνεργάτες στην έρευνα ή η μη συμμόρφωσή τους προς τις σχετικές με την παράβαση των κανόνων δεοντολογίας υποδείξεις των Επιστημονικώς Υπευθύνων, μπορεί να συνεπάγονται την αντικατάστασή τους.

16. Οι υπεύθυνοι συλλογικής έρευνας δεν πρέπει να οικειοποιούνται ερευνητικά πορίσματα για δική τους ατομική προβολή ή να εμφανίζουν πορίσματα της έρευνας ως ατομική τους εργασία, αλλά να αναγνωρίζεται η συμβολή του καθ' ενός στο αποτέλεσμα.
17. Στη συλλογική έρευνα, ο υπεύθυνος οφείλει να μεριμνά για την τήρηση των αρχών και της δεοντολογίας από όλα τα μέλη της ερευνητικής ομάδας. Ο σεβασμός της ατομικής συμβολής του κάθε ερευνητή και η τήρηση της διαφάνειας και της αμοιβαίας ενημέρωσης αποτελούν υποχρέωση όλων των συμμετεχόντων στην έρευνα.
18. Τα σοβαρά αδικήματα παράβασης των διατάξεων του νόμου από τους υπευθύνους της έρευνας, μπορούν να αποτελέσουν λόγο για τη διακοπή του ερευνητικού έργου κατόπιν απόφασης συλλογικών οργάνων .
19. Ο υπεύθυνος και οι συμμετέχοντες ερευνητές θα πρέπει να μεριμνούν ούτως ώστε να τηρείται η κείμενη νομοθεσία που αφορά τη λήψη μέτρων και την τήρηση κανόνων ασφαλείας, κατά τη διάρκεια υλοποίησης των ερευνητικών τους δραστηριοτήτων. Σε περίπτωση κατά την οποία η πλημμελής τήρηση των κανόνων ασφαλείας προέρχεται από πλημμελείς υποδομές ή από ανεπαρκή εξοπλισμό, τότε ο υπεύθυνος του ερευνητικού έργου θα πρέπει να ενημερώσει τις αρμόδιες αρχές του Πανεπιστημίου, ούτως ώστε να ληφθούν άμεσα τα προσήκοντα μέτρα.

Άρθρο 7

ΈΡΕΥΝΑ ΜΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ

Η έρευνα με αντικείμενο τον άνθρωπο πρέπει να διενεργείται με απόλυτο σεβασμό στη βιοηθική, σωματική και πνευματική υπόστασή του. Οι ερευνητές δεσμεύονται εκτός από το νόμο και από τις γενικά αναγνωρισμένες αρχές:

1. της αξίας του ανθρώπου και της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων,
2. της ελευθερίας και της ισότητας,
3. της προστασίας της δημόσιας υγείας,
4. της προστασίας του παιδιού και των ευαίσθητων ομάδων,
5. των προσωπικών δεδομένων.

Η πολιτική ερευνητικής ηθικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου είναι βασισμένη στις ευρέως αποδεκτές αρχές και πρακτικές που διέπουν την έρευνα, στην οποία συμμετέχουν άνθρωποι.

Τα βασικά στοιχεία είναι:

- Ελάχιστος κίνδυνος αρνητικών συνεπειών για τους συμμετέχοντες και τους ερευνητές.
- Δυνατότητα για όφελος της κοινωνίας.
- Σεβασμός στην αξιοπρέπεια των συμμετεχόντων.
- Ελάχιστος κίνδυνος αρνητικών συνεπειών για το περιβάλλον.
- Ελεύθερη και εν επιγνώσει συναίνεση από τους συμμετέχοντες ή ειδικές διασφαλίσεις όπου αυτό δεν είναι δυνατό.
- Διαφάνεια στη δήλωση των πηγών χρηματοδότησης.
- Εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που παρέχονται από τους συμμετέχοντες ερευνητές και ανωνυμία των ερωτηθέντων.
- Σεβασμός στην ιδιωτικότητα και την προστασία των προσωπικών δεδομένων (σύμφωνα με τη νομοθεσία αλλά και την πολιτική του Ιδρύματος) των συμμετεχόντων στην έρευνα προσώπων.

- Αναγνώριση βοήθειας και υποστήριξης.
- Ορθή δημοσίευση και διάδοση των ερευνητικών αποτελεσμάτων.
- Ανεξαρτησία και αμεροληψία των ερευνητών

Ειδικές έρευνες, οι οποίες πρέπει να διεξάγονται σύμφωνα με την ελληνική και την ευρωπαϊκή νομοθεσία ακολουθώντας τις διεθνείς και ευρωπαϊκές συνθήκες, είναι ιδίως όσες αναφέρονται ακολούθως.

A. α) Κοινωνικές έρευνες

1. Συμμετοχή ατόμων με ειδικές ανάγκες που δεν μπορούν να δώσουν από μόνα τους τη συναίνεση τους
2. Συμμετοχή ατόμων μεταξύ 16-18 ετών
3. Συμμετοχή ατόμων κάτω των 16 ετών
4. Συμμετοχή ανηλίκων
5. Συμμετοχή ενηλίκων εθελοντών
6. Συμμετοχή ειδικής ομάδας ασθενών

A. β. Ευαίσθητες πληθυσμιακές ομάδες

1. Έγκλειστοι φυλακών
2. Τρόφιμοι ψυχιατρικών και άλλων δομών (ψυχιατρεία, κέντρα ψυχικής υγείας, οικοτροφεία, ξενώνες κ.λπ.), οίκοι ευγηρίας.
3. Ομάδες με ιδιαίτερα φυλετικά, θρησκευτικά ή πολιτισμικά χαρακτηριστικά
4. Πρόσφυγες.

Άρθρο 8

ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

1. Απαγορεύεται η αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους πνευματικών έργων τρίτων προσώπων (βιβλίων, άρθρων, εργασιών, κ.λπ.), καθώς και η μετάφραση, η διασκευή, η παραποίηση ή η απομίμησή τους, χωρίς την άδεια του δημιουργού τους. Η απαγόρευση αυτή ισχύει ανεξάρτητα από τη μορφή με την οποία γίνεται αυτή η αναπαραγωγή (έντυπη, ηλεκτρονική, φωτογραφική, κ.λπ.) και συνιστά πειθαρχική παράβαση. Εξαιρέσεις από την απαγόρευση αυτή αποτελούν: α) η αναπαραγωγή άρθρων ή εργασιών δημοσιευμένων σε εφημερίδα ή σε περιοδικό, σύντομων αποσπασμάτων έργου ή έργου των εικαστικών τεχνών νομίμως δημοσιευμένου, εφόσον γίνεται αποκλειστικά για τη διδασκαλία ή τις εξετάσεις, στο μέτρο που δικαιολογείται από τον επιδιωκόμενο σκοπό, είναι σύμφωνη με τα χρηστά ήθη και δεν εμποδίζει την κανονική εκμετάλλευση και συνοδεύεται από την ένδειξη της πηγής και των ονομάτων του δημιουργού και του εκδότη, εφόσον τα ονόματα αυτά εμφανίζονται στην πηγή· β) η αναπαραγωγή από τη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος ενός πρόσθετου αντιτύπου τεκμηρίων της συλλογής της προκειμένου να διατηρήσει το αντίτυπο αυτό ή να το μεταβιβάσει σε άλλη, μη κερδοσκοπική, βιβλιοθήκη ή αρχείο, εφόσον είναι αδύνατη η προμήθεια ενός τέτοιου αντιτύπου από την αγορά σε σύντομο χρόνο και με εύλογους όρους και γ) η αναπαραγωγή ενός έργου, όταν πραγματοποιείται σε ειδικές μορφές αποκλειστικά προς όφελος Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ), για χρήσεις που συνδέονται άμεσα με την αναπηρία και δεν έχουν εμπορικό χαρακτήρα, στον βαθμό που αυτό απαιτείται λόγω της συγκεκριμένης αναπηρίας και σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

2. Κάθε δημιουργός ή συν-δημιουργός οποιουδήποτε πνευματικού έργου δικαιούται σαφώς να αναφέρεται και να αναγνωρίζεται ως τέτοιος, απολαμβάνοντας και τα τυχόν περιουσιακά δικαιώματα που απορρέουν από το συγκεκριμένο πνευματικό έργο. Η παράλειψη της αναφοράς της πνευματικής συνεισφοράς τρίτων προσώπων σε οποιοδήποτε δημοσιευμένο έργο ή, αντίθετα, η συμπερίληψη προσώπου ως δημιουργού ή συν-δημιουργού σε έργο στο οποίο δεν εισέφερε πραγματικά προσωπικό πνευματικό έργο, συνιστούν πειθαρχικά παραπτώματα.
3. Σε περίπτωση πνευματικού έργου που αποτελεί συλλογικό αποτέλεσμα, στο οποίο έχουν εισφέρει πραγματικά περισσότερα του ενός πρόσωπα, τα πρόσωπα αυτά πρέπει απαραίτητα να αναφέρονται όλα, ως συν-δημιουργοί του εν λόγω πνευματικού έργου και, ενδεχομένως, κατά τη σειρά σπουδαιότητας της συμβολής τους στη δημιουργία του συγκεκριμένου πνευματικού έργου.
4. Αν το πνευματικό δημιούργημα είναι το τελικό εξαγόμενο αμειβόμενου ερευνητικού έργου, που ανατέθηκε προφανώς μέσω σύμβασης, είτε από φορέα του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, είτε από ιδιωτικό φορέα, τότε θα πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα προς την κατεύθυνση τήρησης των συμβατικών υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί μέσω των όρων της σύμβασης και οι οποίες είναι δυνατόν να περιορίζουν, ή εν δυνάμει να περιορίζουν, τα περιουσιακά και ηθικά δικαιώματα των δημιουργών του συγκεκριμένου πνευματικού έργου.
5. Για την περίπτωση της εκμετάλλευσης των περιουσιακών δικαιωμάτων που ενδεχομένως προκύπτουν από την εκμετάλλευση δικαιωμάτων βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας, είτε από τον δημιουργό, είτε από τον εφευρέτη, ενδέχεται να υπάρχουν περιορισμοί οι οποίοι θα πρέπει να διερευνώνται κατά περίπτωση. Η περίπτωση αυτή ισχύει για έργα τα οποία παρήχθησαν με μέσα ή με τη χρηματοδότηση του Πανεπιστημίου ή άλλου φορέα.
6. Η περίπτωση της «λογοκλοπής»: με τον όρο «λογοκλοπή» νοείται η ενσωμάτωση σε κάποιο πνευματικό έργο ιδεών, αποσπασμάτων ή/και μεμονωμένων φράσεων έργου τρίτου προσώπου, χωρίς να γίνεται καμία αναφορά στη σχετική πηγή από την οποία αυτό προέρχεται. Παρά ταύτα, και υπό ορισμένες προϋποθέσεις, η λογοκλοπή μπορεί να μη συνιστά παραβίαση της νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας, με τη στενή όμως έννοια του όρου. Η λογοκλοπή συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα για τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.
7. Θεωρείται αυτονόητο ότι τόσο η μεταπτυχιακή εργασία, όσο και το διδακτορικό δίπλωμα είναι πρωτότυπα έργα του υποψηφίου, ο οποίος τα υποβάλλει προς κρίση στις αρμόδιες επιτροπές αξιολόγησης του Πανεπιστημίου, δηλώνοντας ενυπόγραφα τη γνησιότητά τους. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες και οι διδακτορικές διατριβές κατατίθενται στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου σύμφωνα με τον κανονισμό της. Το Πανεπιστήμιο διατηρεί το δικαίωμα να αναρτήσει τις διπλωματικές εργασίες και τις διδακτορικές διατριβές σε κατάλληλο ιστοχώρο.
8. Εφόσον ο απόφοιτος του Πανεπιστημίου εκδώσει σε οποιαδήποτε μορφή τη μεταπτυχιακή του εργασία ή τη διδακτορική του διατριβή, είναι υποχρεωμένος να αναφέρει το όνομα του Πανεπιστημίου, της Σχολής και του Τμήματος στο οποίο εκπονήθηκε η συγκεκριμένη εργασία.

9. Σε περίπτωση ερευνητικών δημοσιεύσεων όλα τα πρόσωπα που έχουν ουσιαστική συνεισφορά στην ανάπτυξή τους, τότε θα πρέπει να αναφέρονται ως συν-συγγραφείς.
10. Στην περίπτωση υλοποίησης ερευνητικών έργων που εκπονούνται από το Πανεπιστήμιο, και για τη ρύθμιση εξ αρχής θεμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, το Πανεπιστήμιο υποχρεούται να απαιτεί την υπογραφή, με την κατ' ουσίαν έναρξη των εν λόγω ερευνητικών έργων, συμβάσεων και συμφωνητικών μεταξύ του Πανεπιστημίου και του χρηματοδότη του έργου, του υπευθύνου και του συνόλου των μελών της ερευνητικής ομάδας, που θα συμμετέχουν στην εκπόνηση του ερευνητικού έργου. Με τις συγκεκριμένες συμβάσεις εξασφαλίζεται η εξ αρχής συμφωνία που καθορίζει τα ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας, και έτσι διασφαλίζεται η απρόσκοπτη υλοποίηση του συγκεκριμένου ερευνητικού προγράμματος. Για να καταστεί δυνατή η άμεση κατοχύρωση και προστασία του προϊόντος της έρευνας και να βελτιστοποιηθεί η δυνατότητα οικονομικής του εκμετάλλευσης, ο ερευνητής οφείλει να ενημερώνει αμελλητί και εγγράφως τα αρμόδια όργανα του ΠΑ. ΠΕΛ. και να παρέχει σε αυτά κάθε απαραίτητη συνδρομή για την κατοχύρωση και διαχείριση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας επί του έργου και την κατάρτιση συμβάσεων εκμετάλλευσης με τρίτους. Για το σκοπό αυτό, οφείλει να συμμορφώνεται με τον εκάστοτε ισχύοντα Κανονισμό του ΠΑ. ΠΕΛ. για την «Κατοχύρωση και Διαχείριση Διανοητικής Ιδιοκτησίας». Σύμβαση εκμετάλλευσης προστατευόμενου έργου ή προγράμματος στο οποίο το ΠΑ. ΠΕΛ. μπορεί να διεκδικήσει δικαιώματα, δεν δύναται να καταρτισθεί, με οποιαδήποτε μορφή, χωρίς την προηγούμενη έγκριση των αρμοδίων οργάνων του ΠΑ. ΠΕΛ.
11. Οι επιστήμονες του ΠΑ. ΠΕΛ. αποκτούν πνευματική ιδιοκτησία επί του αντικειμένου της έρευνας που διεξάγουν και των προϊόντων της ανάλογα με το βαθμό συμβολής τους. Οφείλουν να τηρούν πλήρη αρχεία για την εξέλιξη και τα αποτελέσματα ενός προγράμματος, ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος για την ταυτοποίηση του έργου και την κατοχύρωση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, με παράλληλη λήψη κάθε εύλογου μέτρου για τη διασφάλιση του απορρήτου. Όταν ο υπεύθυνος του ερευνητικού έργου προβεί σε έντυπη ή ηλεκτρονική έκδοση μέρους ή/και του συνόλου των αποτελεσμάτων του ερευνητικού έργου, τότε είναι υποχρεωμένος να αναγράφει παντού το όνομα του Πανεπιστημίου, αφού εντός των εγκαταστάσεων αυτού υλοποιήθηκε το συγκεκριμένο ερευνητικό έργο. Είναι επίσης υποχρεωμένος να αναγράφει τα ονόματα των μελών της ερευνητικής ομάδας. Οποιοδήποτε πρόσωπο λαμβάνει επίσημα ή ανεπίσημα γνώση της προόδου ή του προϊόντος των ερευνών πριν από την ολοκλήρωση και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων τους, οφείλει να τηρεί πλήρη εχεμύθεια και να απέχει από ενέργειες που αποσκοπούν στην εκμετάλλευση της γνώσης ή του προϊόντος της έρευνας προς ίδιον ή αλλότριο όφελος. Τέλος, οι ερευνητές του ΠΑ.ΠΕΛ οφείλουν να τηρούν τις προϋποθέσεις που θέτει ο φορέας χρηματοδότησης.